

a klasifikovaných přibližně 1,7 milionů neboli méně než 15 procent. Například vědcům dříve neznámí, relativně velcí sudokopytníci (*Meganuntiacus vuquangensis*, *Pseudoryx nghetinhensis*) byli objeveni teprve v roce 1994...

anděl

Během tukaní do počítače se každou chvíli podívám směrem k ložnici. V alkoholovém opojení mi to přišlo jako zatraceně dobrý nápad, přinést si domů dojemně opuštěné divoké zvíře. Zvíře, které může narůst dva metry.

Ale i teď, když jsem vystřízlivěl, vidím v té potvůrce něco, co mě totálně bere. Že by to byl jenom ten jeho půvabný vzhled, co tak fascinuje oko profesionála?

Je to se mnou tak, že jakmile vidím něco krásného, musím to hned mít? Zmocnit se toho foťákem a očima nebo rukama. Spouští nebo jiným násilím.

Musím to mít, aniž bych věděl, co s tím budu dělat?

Jenomže nic nemůže změnit ten fakt, že je ještě malý. A nemocný. A slabý. A úplně opuštěný.

Vytisknu si stoh úryvků nejrůznějších textů, ale k ničemu to není. Vráťím se do virtuální zoo a kliknu na odkaz evoluce.

Dozvíím se, že konvergentní vývoj je vývoj různých živých organismů do formy, v níž se navzájem podobají, bez blízké genetické příbuznosti. Dobrymi příklady jsou žralok, ichtyosaurus a delfin, kteří se vyvinuli z úplně odlišných forem obratlovců – žralok z ryb, ichtyosaurus ze suchozemských plazů a delfin ze suchozemských savců. Ze všech se ale vyvinula vzájemně si podobná zvířata aerodynamického tvaru

s ploutvemi a ocasem, patřící do stejné ekologické niky dravých rychlých ryb žijících v oceánech. Je spousta dalších příkladů: nelétaví ptáci z pamp, emu, pštros, moa, nebo třeba zvířata zčásti přizpůsobená životu ve vodě jako tuleni, lvouni hřívnatí a ochechule.

Jsem z toho jelen, ne-li něco horšího. Konvergentní vývoj teda znamená, že stejné klimatické podmínky a stejné životní prostředí mohou způsobit, že i na místech hodně vzdálených se z úplně jiných původních druhů vyvinou organismy se stejnými fyzickými vlastnostmi. Konvergentním vývojem vznikli například kočkovité opice a trollové z malé stromové šelmy žijící v jihovýchodní Asii a připomínající kunu nebo mývala, zatímco opice a hominidi se vyvinuli z protoprimátů. Všichni patřili do stejné ekologické niky, ve které chůze po dvou a přední končetiny s obratnými prsty znamenaly činitele, díky nimž druh přežil...

Zírám na počítač. Je to jenom stroj.

Musím na to jinak.

***

Můžu si jenom představovat, jak telefon drnčí u Doktora Spidermana. Neboli u Joriho Pavouna, mého bývalého, kterému se říkávalo Pa-pavoun, protože v rozčilení vždycky začne koktat, a nakonec se to ustálilo na Pavoučákovi nebo Pavoukovi.

Zvedne to až po osmém zazvonění a hlas se mu třese potlačovaným vztekem.

Snažím se začít hovor obligátními frázemi, jaksemáš a conovýho, ale je mi jasné, že tudy cesta nevede.

„Ty můj sladkej andílku, zlatovlasej cherubínku,“ pitvoří se Pavouk ironicky tím svým nosově zabarveným hlasem. „Nedávno jsi mi uštědřil dosti tvrdý kopanec do sedacího

svalu, a to po necelých dvou měsících převzácné přízně. Takže se trošku divím, že voláš. A obzvlášť mě překvapuje to načasování.“

Blábolím něco o tom, že jsme se přece dohodli, že zůstaneme kamarádi.

„A já už si myslel, že ti máma domluvila, vždycky si přece přála, aby sis namluvil opravdového doktora,“ rýpne si Spidey a já zrudnu. Hned ale změní tón, teď to vypadá, že ho hovor začíná zajímat. „Takže nezabral, nebo jo?“

Začínám cítit, že tenhle telefonát byla osudová chyba, a Pavouk nemilosrdně pokračuje.

„Tehdy jsi do mě hučel, že nejsem tvůj typ, že asi nebudu ten pravej, a ty velký modrý kukadla jsi měl celý uslzený, jak bys mě prej ranil, 'kdybys pokračoval ve vztahu, kterému nemůžeš věnovat všechno'. A zároveň jsi celou dobu mluvil o tom chlapovi.“

Opravdu jsem o něm mluvil? Sakra. Možný to je. Jako kdybych ho mohl získat tím, že o něm mluvím, že jakoby náhodou vyslovím jeho jméno.

„Ty ses s tím jménem úplně mazlil. Martti, Martti, Martti sem a Martti tam, hádej jak to bylo příjemný někomu, kdo zrovna dostává kopačky. A celej ten tvůj projev o tom, jak je těžký se vázat, znamenal úplně jasně jen to, že se mě chceš zbavit, abys měl volný ruce a všechno ostatní, až ti tenhle objekt vzdáleného zbožňování – a velice zjevně té pravé možnosti se vázat! – dá konečně zelenou. Nebo se pletu?“

Jsem zticha. Co bych měl taky dělat.

„Takže co potřebuješ?“

Odkašlu si. Neleze to ze mě snadno.

„Co víš o trollech?“

Ze sluchátka se ozývá ďábelský smích. „Andělíčku můj zlatej, teď mám snad právo bejt trochu zvědavěj. Píšeš referát z přírodopisu?“

Žvaním absurdity o nějaké sázce. „Jde hlavně o to, co žerou,“ zakončím to bezmocně. Cítím, jak ze sluchátka přímo sálá Pavoukovo otrávené mlčení.

„Ty voláš drahému veterináři v neděli ráno v půl devátý, aby ses zeptal, co žerou trollové?“ vybuchne.

Vím, že Pavouk umí být pěkně hnusný, kdykoli k tomu má příležitost, ale že nikdy neodolá příležitosti blýsknout se svými vědomostmi. A mám pravdu. V jeho hlase se ozve povědomý poučující tón.

„Žáby, malé savce, vybírají ptačí hnízda,“ vypočítává Pavoukův hlas. „Někdy prý sežrali i ovci, která se zatoulala daleko od stáda, ale to jsou zřejmě jen řeči. Existuje teorie, že loví prackama ryby jako medvědi, o čemž podle mě není důvod pochybovat. Zajíce. Divoké ptáky. Občas poslouží trollovi za oběd poraněné sobí mládě. Někdy uhoní i jelence. Spokojí se dokonce i s mršinou, když mají to štěstí a na nějakou padnou. Dospělý jedinec potřebuje kilo až dvě živočišných proteinů denně. Ještě něco?“

Kývnu a něco vděčně zahučím.

„Rozhodně masožravec, není to všežravec jako třeba medvěd. Má stejnou trávicí soustavu jako kočkovité šelmy. Takže jestli ses vsadil, že trollové okusují za měsíčku výhonky smrčků, máš penízky v pytli. A jestli chceš, Andělíčku, vědět ještě něco, tak si půjč v knihovně Pulliainenovy *Velké finské šelmy*.“

A pak už slyším jenom tůtání.

iivar kemppinen: finská mytologie, 1960

Ve finské mytologii mají kromě duchů a skřítků významné postavení mnohá zvířata považovaná za demony, stejně jako v náboženství jiných národů. Jsou to především medvěd, troll, vlk, had, ještěrka, žába, hranostaj, rejsek, vosy, červotoč nebo veš. Zvířecí démoni se od duchů a skřítků bytostně odlišují: jsou většinou jasně viditelní a lidskými smysly vnímatelní, s výjimkou plachých a tajemných trollů a lasic hranostajů. Někdy byl zvířecí démon přesto zaměňován se skřítky do té míry, že např. trollům bylo obětováno na kámen zlých duchů jídlo a doma chovaný had byl přímo nazýván skřítkem (Společnost pro finskou literaturu, Karttula, Juho Oksman č. 1029; Společnost pro finskou literaturu, Sortavala, Matti Moilanen č. 2625). O zvířecích demonech toho bylo v mezinárodních vědeckých kruzích hodně publikováno a byly předneseny nejrůznější názory. Princip, na jehož základě získala výše uvedená zvířata v lidové víře pověst a význam démonů, je ve finské mytologii velice zřetelný: jedná se o šelmy nebo jinak člověku nebezpečná zvířata, které zrodila Pohjola-Manala, podzemní říše tmy, zimy a smrti, a poslala je na člověka, aby ho trápila a trestala během jeho pozemského života. Jakožto představitele zlých sil Manaly byla tato zvířata nenáviděna, ale zároveň uctívána a udobřována,

polekaný výraz. Hledám anglická slova, snažím se mu pomoci. Blízko je velký kiosk, který má otevřeno i večer a prodávají tam všechno možné. Jednou večer mě tam Pentti poslal pro pivo, dal mi bankovku a kus papíru, na kterém byla naškrábaná objednávka. Dala jsem to prodavačce a ona mi dala šest studených hnědých lahví. Nenapadlo mě vzít si účtenku a když jsem se vrátila, Pentti tvrdil, že jsem si část vrácených peněz nechala. Mně pivo taky připadalo drahé. Už jsem pak do kiosku nikdy nešla, ale vzpomínám si, že tam byla spousta různého zboží, jako v samoobsluze.

Miguel se zamračí. Je mi ho líto. Nechápu, proč nemůže zaskočit do kiosku, který je odsud jen pár bloků a je vybavený jako malý obchodní dům, ale horečně přemýšlím, jak bych mu mohla pomoci. Přemýšlím o kočkách, přemýšlím o tom, co žerou. V přístavu bývá spousta koček. Žerou ryby.

Nechám dveře pootevřené a běžím do kuchyně, otevřu mrazák a vezmu odtamtud balíček tresky. Pentti přinesl celou tašku zlevněných mražených tresek. Klepou o sebe jako zmrzlá polena. Vrátil jsem se ke dveřím a strkám ojiněný balíček Miguelovi do ruky.

„Mikrovlanka. Dej to do mikrovlnky,“ vyslovuju zřetelně, tahle slova jsem slyšela často a umím je dobře. Miguel zírá na balíček, přehodí si ho z ruky do ruky, protože je tak studený.

Mačká ho v ruce. Chrlí ze sebe zmatené díky, finsky a anglicky. A pak jde k sobě nahoru, bere schody po dvou, muž, který je krásný jako anděl a má vlasy jako sluneční paprsky v pšeničném poli. Slyším, jak se o patro výš zabouchnou dveře.

anděl

Když strkám tresku do mikrovlnky, myslím na to, že jí to musím nějak oplatit. Bude asi z Filipín, protože mluvila trochu anglicky a španělsky, ale vypadá jasně asijsky. Je jí vůbec šestnáct? Zřejmě jí chlápkuvi zezdola dodal jeden z těch dobrodinců, co shánějí Finům orientální nevěsty.

A kočku nemají. Tváře mi hoří. Mělo mě hned napadnout, pro koho jsou ty úhledné, měkké červené řemínky.

Nastavím troubu na rozmrazování a zapnu ji. Když začne hučet, naježí troll strst, škubne ocasem, ale když se neděje nic nebezpečného, zase se uklidní. Jakmile se místnosti začne linout rybí pach, vyndám tácek z trouby a zkusím rybu prstem; zesvětlela a na okrajích je teplá, tak bude už napůl uvařená. Uprostřed je ještě zmrzlá, ale větší část má už pokojovou teplotu a rosolovitou konzistenci. Odkrojím kousky z rozmražených částí a položím je na kus fólie, odnesu ji do obýváku a položím na podlahu. Trollovi se zachvějí nozdry, ale pach ryby v něm žádný zájem nevzbudí. Vezmu rybu do ruky a posadím se na okraj postele. Pootevře oči s úzkými zorničkami a upře je na mě. Strčím mu kousek ryby k nozdram, k puse. Dýchá lehce, znuděně, oči pak zase zavře a se skoro lidským gestem se odvrátí. Vystrčí na mě černá kostnatá záda a z břicha mu vychází slabounký, ale rozeznatelný zvuk: kručí mu tam hlady.

– Naopak, důvodem k přesunu do blízkosti měst je pravděpodobně hojný výskyt některých druhů drobné zvěře v těchto oblastech. Postupně se například ukázalo, že rys je kulturně přizpůsobivým druhem. Rysové se už dlouho vyskytují v blízkosti Helsinek, Turku a Tampere, kde nacházejí hojnost potravy, mj. zajíce a jelence běloocasé, a navíc příznivý terén, mlází a husté smíšené i jehličnaté lesy, říká Pulliainen.

Místní mají strach

S Pulliainenem zásadně nesouhlasí **Riikka Vesaisto** z Joensuu, v domácnosti. Podle paní Vesaisto představují velké šelmy konkrétní hrozbu pro její ovce a dokonce i pro její rodinu.

– Před dvěma týdny šel můj syn, prvňáček, do školy a vyprávěl pak, že ho zpoza smrku pozoroval „černež dědek“. Kluk před ním utekl na školní dvůr. Prohlíželi jsme si pak spolu knihu zvířat a zjistili jsme, že to musel být troll. Jak daleko musí věci dojít, aby lidi pochopili, že dospělý troll je dvoumetrová šelma, která slupne malé dítě na posezení?

Stejného názoru je i manžel Riikky Vesaisto **Antti**. – Stát by měl zase začít vyplácet odměny za zabíjení nebezpečných šelem. Teď všichni pořád jenom melou o ochraně přírody, ale chtěl bych vidět obličej nějakého toho zeleňáče, kdyby mu vlastní dítě na cestě do školy schlamstl vlk, troll nebo nějaká jiná škodná.

anděl

Pondělí. Zítra je pondělí.

Mohl zavolat i někomu jinému. Nevím, jak moc můžu doufat, neodvažuju se dát nic najevo. Ale zavolal, kristepane.

Pesi se naučil mít na pozoru před novinami. I když jsem ho nikdy neuhodil, jen jsem novinami symbolicky prásknul, očividně chápe, že ten, kdo drží v ruce srolovaný *Helsinský zpravodaj*, má moc rozkazovat. Když mu postupně došlo, že nejsem nadšený z trollího kakance pod koberečkem v před-síni, začal svou potřebu vykonávat v koutě koupelny, do krabice, kam vyhazuju roztrhané reklamní letáky a jinou makulaturu. Musím vyměňovat obsah krabice každý den, jinak ji Pesi znovu nepoužije. Zkusil jsem parfémovaný kočičí písek, ale ten Pesi z nějakého důvodu strašně nenávidí.

Kromě srolovaných novin vychovávám Pesiho pomocí pískomilů a myší, které dostává, když je hodný trollí kluk. Pískomil aspoň není moc drahý a nezůstane po něm tolik nepořádku jako po morčeti nebo křečkoví.

I když teď občas jí a je schopný lovit, v pořádku ještě není. Uvažoval jsem, jestli mu ti pubertální kriminálníci nestihli způsobit nějaké vnitřní zranění. Že by měl nějakou zlomeninu nebo vnitřní krvácení? Musel bych poznat na jeho pohybech, kdyby měl bolesti ve svalech nebo v končetinách.

nách. Ale on je jen unavený a tichý, jako svíčka, která hoří úsporným plamínkem.

V těch vzácných chvílích, kdy se pohybuje, je pružný jako rtuť. Jako by vůbec nepodléhal gravitaci – vzhledem ke své velikosti má neuvěřitelnou svalovou kapacitu. Jeho pohyby jsou vláčné jako olej, jako hedvábní.

V noci mu v očích plane lesní požár.

2.

CÍTIL PODIVNÉ PLÁPOLÁNÍ

martes

„Calvin Klein?“ zeptám se a nakloním se k Mikælovi, až se nosem skoro dotýkám jeho vlasů. Bledé tvářičky mu okamžitě zčervenají. Byl dlouho vzhůru.

„Cože?“

„After shave. Změnil jsi značku.“

Mikæel voní trochu jako Kleinův One, po jehličí, citrону a koření, a ve mně se něco pohne. Ale když na mě upře ten svůj štěněcí pohled a snaží se mi najít v očích něco, co tam není, začne mi jít okamžitě na nervy. Myslím, že jsem dal po těch dvou společných večerech v hospodě dost jasné najevo, že pokud si spřádá nějaké naděje, je vedle jak ta jedle. Ale právě teď Mikæla potřebuju, tak se k němu nakláním a jemně ho očuchávám jako hřebec polekané hříbě. Jen ať si dobře spočítá, jak moc se mi chce zavděčit.

„Jo, je to něco úplně nového, u Stockmanna rozdávali vzorky. Ani nevím, jak se to jmenuje. Teprve to testujou, ještě se neví, jestli to přijde na trh...“

Je tak nervózní, že se mi sevře žaludek.

„Hele, já tě ale nezavolal, abych probádal tvou vodu po holení. Mám pro tebe kšeft.“

V krátkosti mu to vysvětlím. Účastníme se ještě se třemi dalšími reklamními agenturami konkurzu na novou kampaň jedné firmy na džíny. Džíny značky Stalker se pochopitelně chtějí okamžitě stát módní ikonou. Musí bleskově pronik-

nout do povědomí všem, koho zajímají módní trendy. Firma hledá imič, která by byla stejně originální a výrazná jako má Diesel a zaryla se lidem do podvědomí stejně neodbytně jako staré kampaně MicMacu, které dělal Herbie Kastemaa. Ale fungl nová. Jak jinak.

„Tys byl vždycky jeden z našich nejlepších fotografů. A poslední dobou jsi navíc ukázal, co všechno umíš z fotek udělat na počítači. Potřebujem nápad.“

„Nápad?“

„No, já a pár našich ártadajrekrů a kopyrajtrů pochopitelně makáme, až se nám z mozků kouří. Ale na tohleto potřebujem co nejvíc pravejch i levejch hemisfér. Okej, Stalker je mimo jiný taky lovec hvězd, ale my teď nechceme žádnou blbou Madonnu, chceme něco úplně nového. Chci, abys vymyslel něco, co by mělo grády, ňákej pěkně drsnej obraz. Můžeš třeba polejt stalkerky benzínem, zapálit je v Praze na Palachově náměstí a udělat k tomu kouřový logo, a jako slogan třeba c'mon baby light my fire, něco na ten způsob. Máš úplně volný ruce.“

palomita

Takové ticho. Slyším svůj dech jako vítr, který mi proudí hlavou. Pak slyším zase kroky, odcházejí a ztrácejí se. To nemohl být Pentti. Pentti by prošel dveřmi.

Mikael stojí v předsíni s kočičí konzervou v ruce. Jeho výraz naznačuje, že jsem udělala něco nepatřičného. Nebo on udělal. Teď, když vím, že to nemohl být Pentti, uvědomím si, co jsem prve viděla. Popojdu k bílé kožené pohovce, která mi připadá jako bledá houba rašící z podlahy. Kočka je opravdu veliká a černá jako uhl. Je větší než spousta psů. Nespí, má otevřené oči a hýbe ušima, ale hlavu nezvedne.

Jdu ještě blíž.

„Je nemocná, moc nemocná,“ řeknu.

U nás doma v Malayali byla spousta psů a koček a jiných zvířat, která se potulovala kolem domů. Když zvíře vypadá takhle, brzy umře.

Sáhnu na ni. Je horká a kostnatá a srst má slepenou a zachuchanou. Nozdry se jí rozšíří a zachvějí, můj pach je pro ni nový. Obličej ale nemá kočičí, spíš jakoby opičí. Nebo lidský.

Mikael mě vzrušeně šeptem prosí, abych byla opatrná.

„Není to kočka, je to troll,“ říká. Neznám slovo troll, ale chápu, že mi říká, že je to vlastně divoké zvíře, mládě, které našel.

„Zase nejedl dva dny.“ Mikaelův hlas je sotva slyšitelný.

„Je moc nemocný,“ opakuju.

Vzpomínám, co jsem dělala, když jsem pod naším domem našla psí pelech. Nevím, co se se štěňaty nakonec stalo, protože tehdy přišel dopis z Manily a táta s bratrem mě už následujícího dne odvezli do Zamboangy a posadili na loď, která právě přijela z Cotabata. Řekli mi, že budu ošetřovatelkou. Měla jsem radost, protože jsem si myslela, že mi to půjde. Právě jsem úspěšně ošetřovala malá slepá štěňata, jejichž matku přejel džíp.

Vezmu do ruky kočičí konzervu a gestikuluju s ní, dokud Mikaela nenapadne jít do kuchyně, odkud pak slyším zvuk otvíráku. Přijde zpátky s otevřenou konzervou. Strčím do ní prst a trochu na něj naberu. Kočičí žrádlo připomíná husté hroudovité bláto. Natáhnu prst trollovi opatrně před tlamu a on se polekaně odtáhne, je slabý a kulatá hlavička se mu třese jako kotěti. Dýchnu si na prsty, abych jídlo zahřála a obdařila je svým pachem. Zase natáhnu prst a on ho teď dlouze a nedůvěřivě očuchává. Ale pak vystrčí z pusy růžový jazýček a prst olízne. Jednou. Dvakrát.

Rozesměju se radostí a taky proto, že mě jeho jazyk šimrá na prstech. Setkám se s Mikaelovým překvapeným pohledem.

„Až doteď kočičí žrádlo nechtěl.“

„Možná se musí dávat takhle. Myslí, že jsem jeho máma.“

Nevím, jestli mi Mikael rozumí, ale v očích mu blýskne nedůvěřivá radost a konečně přehluší úzkost, kterou v nich měl až dosud.

Dívá se, jak troll požívá několik hrudek hnědé kaše. Pak se zvířeti zavřou oči a mezi víčky probleskuje jen lesklá čárka. Neměl sílu se ani umýt, v očních koutcích má žlutý maz. Vstanu, podám konzervu Mikælovi a jdu si umýt ruce do kuchyňského dřezu. Mikæl jde se mnou.

„Strašně moc díky,“ říká. Pokrčím rameny a zvednu obočí: maličkost. Ale za celou dobu, co jsem v téhle zemi, jsem se ještě necítila tak pyšná a veselá.

Mikæl položí kočičí žrádlo na dřez a zničehonic vezme moje ruce do svých, stiskne je a zvedne si je k hrudi. „Děkuju,“ říká znovu. A já se leknu, odmítavě se odvrátím a vyklouznu do předsíně jako stín, ale než za sebou potichounku zavřu dveře, nemůžu se nepodívat směrem ke kuchyni: Mikæl tam stojí se záhadným výrazem v obličeji, a mně tluče srdce, tak rychle, jak mi už strašně dlouho netlouklo.

anděl

Pesi není zdravý, jí a vyměšuje, ale zdravý není.

Srst se mu neleskne, v očích mu nehoří oheň, hraje si bez zájmu a nadšení a prospí dny a noci stejným horečným spánkem.

Já už taky moc nejím ani nespím a ztrácím pracovní nasazení. Rutinu zvládám, ale nic tvůrčího se mi nedaří. Tašky se stalkerkami, které jsem dostal od Martese, se válí v koutě. Ten zatracený džínový dedlajn se zdá ještě daleko, ale v podstatě mi zbývá už jen několik týdnů.

Palomita to věděla hned, jak Pesiho uviděla.

Něco se musí udělat. Okamžitě.

ecke

Sedím si tu jak v lóži, chybí mi jenom kukátko, a pozoruju naprosto dokonalou původní inscenaci. Anděl a Doktor Spiderman sedí v zadním boxu v Café Bongo. Spolu. Nejsm sám, kdo drama sleduje, v týhle zaplivaný díře už dlouho nic tak zajímavýho k vidění nebylo.

Anděl něco Pavoučákovi vzrušeně vysvětluje, gestikuluje, mele něco ohromně důležitýho a občas nechá svou ruku lehce spočinout na Pavoukově paži. Na Pavoukově obličej, který připomíná honičiho psa, souperí nedůvěřivý výraz s euforií. Určitě si myslel, že znovu Anděla dostat je stejně pravděpodobné jako tanec na špičce jehly ve scholastických vizích.

Tou dobou, kdy Anděl dával Pavoukovi kopačky, ho někdo viděl někde v hospodě s naprosto podivným fousáčem, brejlatým a chlupatým, rozhodně ne z našich kruhů. Zlé jazyky praví, že Anděl flirtoval bokem s heterákem. Ale teď tu zas cukruje s doktůrkem, jako by se nebylo nic stalo.

Anděl Hartikainen, jeho křestní jméno jsem určitě nikdy ani neslyšel. Ještě po třicítce má obličej jak sedumnáctiletý cherubínek a kolem hlavy kudrnatou blondátou svatozář, ani stopy po koutech.

Sevře se mi žaludek. Už když jsem Anděla uviděl poprvé, věděl jsem, že ho chci.

doktor spiderman

Jeho zlatá hlava se ke mně nakloní tak blízko, že cítím vůni jeho vody po holení. Je nová, lesní a kovová, podivně vzrušující.

Anděl vypráví dlouhý a zamotaný příběh, jehož smysl nechápu. Občas vyprávění prospikuje vtipnými detaily a s do očí bijící nenuceností se konečně dostane k jádru věci: jak jeho strejda našel někde v pasti mládě rosomáka – nebo to byl rys – a odnesl je domů, krmil je, a ono se mu vyčuralo do kouta, ha ha ha, a pak jim začalo jíst, ale bylo pořád takové nanicovaté, bez chuti do života, unavené, srst bez lesku. Co tomu zvířeti mohlo být, přemýšleli prý dlouho. A Anděl nakloní hlavu na stranu, jako by čekal, že k tomu nesmyslu zaujmu nějaké stanovisko.

„Jak jsi přišel na to, andílku, že se veterináři baví a relaxují posloucháním žvástů o nemocných tvorečcích?“ zeptám se. Anděl to nevzdává.

„No do zoo přece volat nemohli, když divoký zvířata se snad nesmějí mít doma bez povolení... Oni jen ... uvažovali ... co mu tak mohlo být.“

„Ani se nedivím, že na to nepřišli, když ani nepoznali, jestli to byl rys nebo rosomák.“

„Ale ne, to já si to nepamatuju! Nějaká šelma to byla, velká šelma, co já vím. Nebo by to mohlo mít vliv na to, co mu bylo?“

Prásknu púllitrem o stůl, až to zaduní. Anděl se zřejmě rozhodl mluvit o strejčkovu rosomákovi celý večer, dokud se k věci nevyjádřím.

„Nemuselo. Skoro každé velké divoké zvíře má ve střevech nějakého cizopasníka. Dospělé zvíře si toho sotva všimne, ale mládě to může strašně oslabit.“

Andělovi zahoří oči, přitáhne si židli ještě blíž ke mně, jako bych začal mluvit o nějakých exotických a trochu perverzních sexuálních praktikách. Tohle chlapa snad fakt dostanou do hicu paraziti ve střevech, uvažuju ohromeně.

„Podle všeho to bude škrkavka,“ pokračuju. Anděl lapá každé moje slovo a já přestávám být ohromený a začínám se královsky bavit. „Taky by to mohl být tenkohlavec bičíkový nebo měchovec dvanáctníkový, ale ti se objevují dost málokdy. Mohla by to být i tasemnice, ale škrkavky jsou nejběžnější. Mají je prakticky všechny velké šelmy.“

„Odkud je to mládě mohlo dostat?“

„Od matky. Cizopasník se dostane do mláďete krevním oběhem placenty a hormonální činnost ho jakoby probudí. Tomu se nedá nijak zabránit. Když je mládě slabší, může je to vyčerpat, mívá pak špatnou srst a může i umřít.“

„Přece se to dá nějak léčit?“

„Pro tu bestii tvého strejdy bude už asi pozdě, buď se uzdravila sama, nebo má teď strejda nový, ale nijak zvlášť kvalitní kožešinový palčáky.“

Anděl zavře pomalu oči, jako kdyby se vši silou snažil uklidnit.

„Kdybys léčil škrkavky, co bys dělal?“

„Dal bych zvířeti injekci ivermektinu.“

Andělovy rty se pohybují, opakuje tiše i-ver-mek-tin, i-ver-mek-tin. Chce si ten název vtisknout do paměti. Nevím, co s tou informací bude dělat, jestli má v úmyslu odspěchat

zachránit strýčkova záhadného rosomáka, ale příleju olejičku do ohýnku.

„Je to skvělý lék, zabírá prakticky u všech zvířat. Může se nasadit stejně dobře u sobů, u hovězího dobytka, i u velkých šelem.“

Andělovi se zablýskne v očích. Usměju se.

„Jen se bohužel nedostane v lékárně.“

Polkne a zároveň zabere. Na tuhle návnadu bych mohl chytit i dva úlovky. A ukojení zvědavosti je tentokrát skoro stejně lákavé jako ukojení vášně.

anděl

Je noc a zvoní telefon.

Pesi je tak nemocný, že ani pořádně nenastraží uši, i když temnou místnost naplňuje ječivý zvuk, pronikající až do morku kostí. Po šestém zazvonění zvednu sluchátko.

„Mikael.“

Na druhém konci je chvíli ticho, pak se ozve známý hlas a mně je, jako by mi někdo jedním řezem otevřel žaludek a nalil mi do kouřících vnitřností ledovou vodu. Doktor Spiderman.

„Doufám, že to není kolie.“

Nezmůžu se než na zakoktání: „Cože?“

„To zvíře, pro kterýs mi ukradl ten ivermektin, hergot. Poslouchej. Jestli je to kolie, skotský ovčák, nějaká zatracená lassie, tak má v centrálním nervovém systému určitý zvláštnosti. Ivermektin ji zabije.“

„Není to kolie,“ řeknu a hned bych si nejradši překousl jazyk. Doktor Spiderman se sotva slyšitelně, chladně a měkce uchechtne.

„Já jen aby ses neleknul, až cizopasnici našeho přítele pochcípají, protože to způsobí vylučování toxinů.“

„Toxinů?“

„Zvíře bude mít příznaky otravy, ale to přejde.“

Nevím, co mám říct. Vidím krabičku ivermektinu jako bílou skvrnu na kraji stolu.

„A ještě něco, Andílku...“

Srdce mi ochabne. Trestní oznámení?

„Pro stejný účel bys v lékárně dostal bez předpisu lék jménem Lopatol.“

palomita

Pentti má naspěch. Hledá něco v koupelně a nakopne koš se špinavým prádlem tak silně, že koš spadne a víko se s hlukem odkutálí. Strnu když uvidím, jak se mřížkováním rýsuje mezi prádlem obálka časopisu, který mi dal Mikael.

Ale Pentti si ničeho nevšimne, vyrazí ze dveří a já se svezu na podlahu, srdce až v krku. Musím pro časopis najít nějaký nový úkryt. Nechci ho vyhodit, protože mám tak málo věcí, které by byly jenom moje. Každá stránka je dopis. Každý obrázek jsou malé barevné dveře pryč z tohoto bytu.

Uvažuji dlouho. Nemám žádnou vlastní komůrku ani šuplík. I když Pentti nikdy sám nevezme ze skříně ručník nebo povlečení, jednou vyházal všechny věci ven a poručil mi, abych je líp srovnala. Pak si vzpomínám, jak jsme si jednou hrály se Sepou a Merlindou, schovávaly jsme kámen a nikdo ho nenašel, protože jsem ho odnesla na dvůr mezi ostatní kameny. Pentti má na dně skříně stovky novin a časopisů, pořád kupuje nové a staré nikdy neprohlíží. Jestli schovám svůj časopis do té hromady, úplně dospod, určitě ho tam nenajde. A jestli najde, může si myslet, že ho koupil sám. Pentti si ne vždycky pamatuje všechno, co udělal.

Jdu ke skříně a začnu časopisy opatrně vyndávat. Dávám pozor, aby zůstaly ve stejném pořadí. Na všech obálkách jsou ženy.

Do ruky se mi dostane časopis, na kterém je nalepený žlutý papírek. Pentti na něj něco napsal. Na obálce je taky obrázek dvou žen, žen s tmavou pletí. Filipínských žen. Objímají se, jako by byly sestry, ale nedívají se na sebe, dívají se s našpulenou pusou ven z obálky. Druhý žlutý papírek kouká z prostředka časopisu. Otevřu časopis na té stránce. Je tam hodně textu a fotografie jsou úplně jiné než obvykle, malé, některé černobílé a trochu neostré. Na všech jsou ženy. Vedle fotografií jsou slova, která znám, skoro u každé je napsáno Manila.

Tři fotografie jsou zakroužkované modrou propiskou. Na jedné z nich jsem já.

Poznávám se, i když fotka je špatná a usmívám se, ačkoli mi do smíchu vůbec není. Enteng mě vyfotil v baru Ermita brzo po tom, kdy mi došlo, že nebudu ošetřovatelkou.

Zavřu časopis, pečlivě ho uložím zpátky a navrším pak všechny noviny a časopisy na ten svůj, schovaný úplně dole.

palomita

Je taková tma.

U nás máme přísloví: muž je sloupem domu, žena jeho světlem.

Prý to znamená, že bez světla se dá obejít, ale bez opěrného sloupu se obydlí zhroutí.

Když se Pentti ráno budí, je tma. Když přijde z práce, je tma. Okolo poledne se den na chvíli prosvětlí do šera.

Tady se lidé obejdou bez světla. Bez ženy. Protože já nejsem ničí žena, i když jsme manželé. Jsem konkubína, querida. Co je to za muže, který chce ženu, ale ne děti?

Když jsem sem přišla a Pentti mi ještě naháněl strach jen trochu, odvedl mě k lékaři a mluvil s ním přes mou hlavu, zřejmě mu řekl, že neumím vůbec anglicky, protože lékař se neptal na nic mě, ale jen Penttiho. A já jsem si musela lehnout na stůl, který měl držáky na nohy, a doktor mě prohlížel a vyšetřoval, až mi vytryskly slzy a pak do mě něco strčil a Pentti mi později řekl, že to zabrání, abych měla děti.

Brečela jsem, protože jsem spáchala tak strašný hřích. Brečela jsem spoustu dní a přestala jsem, až když mě Pentti potrestal, ale teď už nejsem tak smutná. Ne kvůli té věci, i když je určitě aspoň malý hřích takhle uvažovat. Jsou místa, kde dětem není dobře.

Je tu taková zima.

anděl

Budí se v podvečer a pak vyleze na okenní parapet, pozoruje vánočně osvětlenou ulici Pirkka. Hledá křepelčí vejce a jakmile je najde, skotačí jako hříbě vypuštěné na pastvu. Když se dívám na televizi, vyskočí si vedle mě na pohovku a jalovcový pach mě uhodí přes nos jako závan parfému.

Krátká srst, která se vyklubala zpod těch dlouhých hladkých chlupů, je sotva postřehnutelná, je jakoby zarostlá do kůže, až se zdá, že to není srst, ale lesklá černá pokožka. Hřeben táhnoucí se prostředkem hlavy ale Pesimu nevypelichal, a tak ta úzká dvounohá bytost zdálky vypadá jako trochu stylizovaná postava mladého chlapce, připomíná člověka stejným způsobem jako zvířecí hrdinové některých kreslených filmů po děti. Jeho drobné, pevné svaly fungují s neuvěřitelnou přesností a jsou nabitě energií.

Jeho pohyby jsou bezděčně svůdné.

Když sedím u počítače a jezdím myší po podložce, sleduje pohyb mé ruky s hlavou nakloněnou na stranu, minutu za minutou.

Ve mně to blýská a hoří.

ecke

Anděl je tak sladkej, až to bolí, jako vorař ze starýho finskýho filmu, sameček, kterýmu padají kudrnatý blondatý vlasy do očí, když s přísným výrazem odstrkuje svým vorařským bidlem nahromaděné kmeny, balancuje na voru ve vysokých botách se zakroucenými špičkami a od pasu nahoru se leskne potem. Vklouznu vedle něho, položím na stůl svůj půl-litr, on se podívá mým směrem, ale v očích se mu neobjeví nejmenší náznak zájmu.

„Já jsem Ecke. A tobě říkají Anděl. A já se vůbec nedivím proč.“

Anděl se pousměje. „Správně se jmenuju Mikæl.“

Tvářím se, jako kdyby mi to právě došlo. „Nojo, tak proto. Archanděl.“

Vypadá to, že tohle už Anděl někdy slyšel, ale kalím si to dál cestou, kterou jsem si nalajnoval.

„Tak to taky určitě víš, že jsi patron neděle. Podle astrologů má každý den v týdnu svýho anděla, v sobotu je to Cassiel, v neděli Mikæl, v pondělí Gabriel, v úterý Camæl, ve středu Rafæl, ve čtvrtek Sachiel.“

„To je neuvěřitelně zajímavý,“ konstatuje Anděl sarkasticky, ale zároveň vidím, že se chytil. „Hlavně proto, že jsi zapomněl na pátek.“

„Vůbec se nedivím, že tě zajímá právě to. Páteční anděl strážnej je samozřejmě starej dobrej Anæl.“

Anděl málem vyprskne na stůl pivo, který má zrovna v puse. „Tak tohle sis teda vymyslel sám.“

Usměju se, co možná nejdvojsmyslněji. „Různý knihy vyprávějí o různých věcech. Jseš kdykoli srdečně zván prozkoumat moje zdroje a prameny.“

Anděl se znovu zasměje a podívá se na mě teď tak, jako že pro něho už existuju, a já si rychle gratuluju: Zase se ti to povedlo, Ecke.